

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

**ŠKOLSKO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG
JEZIKA
u kategoriji
LATINSKI JEZIK
za
OSNOVNE ŠKOLE**

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	30
--	----

II. Gramatika:

	15
--	----

III. Civilizacija:

	15
--	----

Ukupni broj bodova:

	60
--	----

Članovi školskog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja: _____

Županija: _____

23. veljače 2021.

I. PRIJEVOD

Prevedi tekst uz pomoć rječnika i komentara.

Trojanski junak Eneja na zamolbu kraljice Didone započinje priču o praposti Troje.

Dido¹ dixit: „Immo age², hospes, dic³ nobis insidias Danaorum erroresque⁴ tuos.“ Conticuerunt omnes. Inde pater Aeneas orsus ab alto toro sic narrare coepit: „Regina, omnia⁵ dicam. Troianas opes et regnum eruerunt Danai⁶. Ipse miserrimum fatum urbis vidi et eius⁷ pars magna fui. Ductores Danaorum instar montis equum divina arte Palladis⁸ aedificaverunt. Votum pro reditu Danai simulabant. Cavernas utrumque ingentis equi militibus compleverunt. Reliqui Danai ad desertum litus insulae Tenedis⁹ abierunt. Troiani molem equi mirabantur. Nesciebant quid facerent¹⁰: utrum ducerent¹¹ equum intra muros an¹¹ ante portas urbis eum relinquerent¹¹. “

KOMENTAR:

1 – Dido, onis, f. = Didona (kraljica Kartage)

2 – immo age = hajde

3 – dic = 2.l.sg. imperativa glagola *dico*, 3.

4 – error, oris, m. = lutanje

5 – omnia = sve

6 – Danai, orum, m. = Danajci (Grci)

7 – eius – odnosi se na *fatum*

8 – Pallas, adis, f. = Palada (nadimak božice Atene/Minerve)

9 – Tenedos, is, m. = Tened (otok)

10 – quid facerent = što da učine

11 – utrum ducerent ... an relinquerent = da li da dovedu ... ili da ostave

PRIJEVOD:

	max 30
--	---------------

Prijevod napiši na predviđene crte, čitko i pisanim slovima!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

II. GRAMATIKA

1. Odredi službu riječi **cavernas** u navedenoj rečenici iz teksta - *Cavernas utrumque*

ingentis equi militibus compleverunt.

	max 1
--	-------

- a) Direktni objekt
- b) Subjekt
- c) Indirektni objekt

2. Odredi službu riječi **ingentis** u navedenoj rečenici iz teksta - *Cavernas utrumque*

ingentis equi militibus compleverunt.

	max 1
--	-------

- a) Imenski atribut
- b) Apozicija
- c) Pridjevski atribut

3. Odredi službu riječi **compleverunt** u navedenoj rečenici iz teksta - *Cavernas utrumque*

ingentis equi militibus compleverunt.

	max 1
--	-------

- a) Priložna oznaka
- b) Predikat
- c) Subjekt

4. Genitiv singulara od sintagme **errores tuos** koja se nalazi u tekstu glasi:

	max 1
--	-------

- a) Errori tuo
- b) Erroris tui
- c) Errorem tuum

5. Genitiv plurala od sintagme **pars magna** koja se nalazi u tekstu glasi:

	max 1
--	-------

- a) Partis magnae
- b) Partes magnae
- c) Partium magnarum

6. Preostala dva komparacijska stupnja u istom rodu, broju i padežu pridjeva **miserrimum (fatum)** koji se nalazi u tekstu glase:

	max 1
--	-------

- a) miser, miserius
- b) miserum, miserius
- c) miserum, miseriorem

7. Sljedeće sintagme i izrazi iz teksta prebačeni su u isti padež u suprotnom broju.

Zaokruži ispravnu tvrdnju:

	max 5
--	-------

Ab alto toro – Ab altis toris

TOČNO / NETOČNO

Divina arte – Divinis artibus

TOČNO / NETOČNO

Ingentis equi – Ingentes equos

TOČNO / NETOČNO

Ad desertum litus – Ad deserta litora

TOČNO / NETOČNO

Cavernas uterumque – Caverna uterusque

TOČNO / NETOČNO

8. Glagolski oblik **dicam** iz teksta je:

	max 1
--	-------

a) 1.l.sg.ind.prez.akt.

b) 1.l.sg.fut. I akt

c) 1.l.sg.ind.prez.pas.

9. 2.l.sg.ind.perf.akt. od glagola **dico, 3., dixi, dictum** glasi:

	max 1
--	-------

a) Dixisti

b) Dixistis

c) Dixeris

10. Glagolski oblik **mirabantur** iz teksta je:

	max 1
--	-------

a) 3.l.pl.fut. I pas.

b) 3.l.pl.ind.prez.pas.

c) 3.l.pl.ind.impf.pas.

11. 3.l.pl.fut. I pas. od glagola **miror, 1., miratus sum** glasi:

	max 1
--	-------

a) Mirabuntur

b) Mirantur

c) Mirabitur

	max 15
--	--------

III. CIVILIZACIJA

1. Kako su se osim Didone zvale druge dvije žene koje je Eneja volio?

- a) Kreusa i Lavinija
- b) Kreusa i Lukrecija
- c) Kreusa i Livija

	max 1
--	-------

2. Na kojem kontinentu se nalazila Kartaga?

- a) U Aziji
- b) U Africi
- c) U Europi

	max 1
--	-------

3. Uz svaku božicu zaokruži njezino grčko i rimsko ime:

	max 6
--	-------

- a) Afroditá / Junóna
- b) Afroditá / Venera
- c) Afroditá / Vesta

- a) Atena / Minerva
- b) Atena / Diana
- c) Atena / Junóna

- a) Artemida / Minerva
- b) Artemida / Diana
- c) Artemida / Venera

4. Uz svakog boga zaokruži njegovo grčko i rimsko ime:

	max 4
--	-------

- a) Hermo / Vulkan
- b) Hermo / Merkurije
- c) Hermo / Mars

- a) Posejdon / Pluton
- b) Posejdon / Mars
- c) Posejdon / Neptun

5. Trojanskog konja je kao jednu od najvećih povijesnih prevara osmislio grčki junak:

- a) Agamemnon
- b) Ahilej
- c) Odisej

	max 1
--	-------

6. Didonina sestra se zvala:

- a) Ana
- b) Eva
- a) Petra

	max 1
--	-------

7. Anhiz je bio Enejin:

- a) Sin
- b) Otac
- c) Ujak

	max 1
--	-------

	max 15
--	--------

RJEŠENJA
I.PRIJEVOD

Ukupno 30 bodova

Dido dixit:	Didona je rekla:	1
„Immo age, hospes, dic nobis	Hajde, stranče, pričaj nam	1
insidias Danaorum	o danajskim prevarama	1
erroresque tuos.“	i tvojim lutanjima.“	1
Conticuerunt omnes.	Svi su zašutjeli.	1
Inde pater Aeneas	Zatim otac Eneka	1
orsus ab alto toro	ustavši s visokog kreveta	1
sic narrare coepit:	započne ovako pričati:	1
„Regina, omnia dicam.	„Kraljice, sve ću reći.	1
Troianas opes et regnum	Trojansku moć i kraljevstvo	1
eruerunt Danai.	su uništili Danajci.	1
Ipse ... vidi	Sam sam vidio	1
miserrimum fatum urbis	najjadniju sudbinu grada	1
et eius pars magna fui.	i bio sam njezin veliki dio.	1
Ductores Danaum	Danajski vođe	1
instar montis	su poput planine	1
divina arte Palladis	božanskim umijećem Palade	1
equum aedificaverunt.	izgradili konja.	1
Votum pro reditu	Glasovanje o povratku	1
Danai simulabant.	Danajci su glumili.	1
Cavernas uterumque	Šupljine i utrobu	1
ingentis equi	ogromnog konja	1
militibus compleverunt.	su ispunili vojnicima.	1
Reliqui Danai ... abierunt	Preostali Danajci su otišli	1
ad desertum litus insulae Tenedis	Na pustu obalu otoka Teneda.	1
Troiani molem equi mirabantur.	Trojanci su se čudili veličini konja.	1
Nesciebant quid facerent:	Nisu znali što da rade:	1
utrum ducant equum intra muros	da li da dovedu konja unutar zidina	1
an ... eum relinquant	ili da ga ostave	1
ante portas urbis.“	ispred vrata grada.“	1

II. GRAMATIKA

1. a: direktni objekt	1
2. c: pridjevski atribut	1
3. b: predikat	1
4. b: erroris tui	1
5. c: partium magnarum	1
6. b: miserum, miserius	1
7. ab altis toris – TOČNO	1
divinis artibus – TOČNO	1
ingentes equos – NETOČNO	1
ad deserta litora – TOČNO	1
caverna uterusque – NETOČNO	1
8. b: 1.l.sg.fut.I.akt.	1
9. a: dixisti	1
10. c: 3.l.pl.ind.impf.pas.	1
11. a: mirabuntur	1

Ukupno: 15 bodova

III. CIVILIZACIJA

1. a: Kreusa i Lavinija	1
2. b: u Africi	1
3. b: Afrodita – Venera, a: Atena – Minerva, b: Artemida – Diana	6
4. b: Hermo – Merkurije, c: Posejdon – Neptun	4
5. c: Odisej	1
6. a: Ana	1
7. c: otac	1

Ukupno: 15 bodova

TEKST + GRAMATIKA + CIVILIZACIJA: UKUPNO 60 BODOVA